Dosarul nr. 3-4298/2024
2-24113229-12-3-08102024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

19 iunie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ina Pruteanu
Grefierul Ilie Crîjanovschi

examinând în ședință de judecată publică acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de „Ozonteh-Impex" SRL împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal al RM cu privire la anularea deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024, anularea actului de audit post-vămuire nr. 09.24/3 din 28 iunie 2024, constatarea tractoarelor importate ca nefiind mijloace de transport,

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

La 08 octombrie 2024, administratorul „Ozonteh-Impex" SRL, Ion Cherdivară, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal al RM cu privire la anularea deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024, anularea actului de audit post-vămuire nr. 09.24/3 din 28 iunie 2024, constatarea tractoarelor importate ca nefiind mijloace de transport.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în perioada 09 februarie 2024 – 27 iunie 2024, Biroul Vamal Centru a efectuat un control ulterior prin audit postvămuire la reclamanta „Ozonteh-Impex" SRL și a emis actul de audit postvămuire nr. 09.24/3 din 28 iunie 2024.

Urmare a întocmirii actului de audit postvămuire, indicând drept temei legal prevederile art. 127^{11} alin. (1) lit. a), art. 129, art. 181^{1} secțiunea 29^{1} din Codul vamal și art. 228 din Codul fiscal, Biroul Vamal Centru a emis Decizia de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024, fiind calculată o datorie vamală în sumă de 414 800,00 lei și o penalitate de 204 579,00 lei.

La 06 august 2024, reclamanta a depus cerere prealabilă împotriva Deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024 privind suspendarea executării silite a Deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024; anularea Deciziei de

Regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024; constatarea tractoarelor importante și declarate de „Ozonteh-Impex” SRL prin declarațiile vamale nr. 207012075 din 18 martie 2021, nr. 2070126554 din 24 martie 2021 și nr. 2070150667 din 27 mai 2021 ca nefiind mijloace de transport, precum si nefiind tractoare pentru a trage sau a împinge alte vehicule ori încărcături.

Prin răspunsul nr. 28/11-10113 din 09 august 2024, Serviciul Vamal a admis cerința cu privire la suspendarea executării Deciziei de regularizare, iar prin răspunsul nr. 28/11-11156 din 05 septembrie 2024 (recepționat la 26 septembrie 2024), Serviciul Vamal a respins cererea prealabilă fără a da aprecieri față de solicitările si argumentele invocate.

„Ozonteh-Impex” SRL consideră actele contestate ca fiind ilegale, dat fiind faptul că sunt emise în temeiul unei legi inexistente și, totodată, impunerea la încasarea datoriilor vamale este prescrisă. Așadar, procedura administrativă a fost una superficială și ilegală, având un viciu deosebit de grav, fapt care a generat lezarea drepturilor reclamantei.

Potrivit art. 110 alin. (1) din Codul vamal, termenul de prescripție pentru notificarea datoriei vamale, a majorărilor de întârziere (penalităților), a amenzilor și a contravalorii mărfurilor este de 3 ani de la data la care au apărut datoria vamală, majorările de întârziere (penalitățile), amenzile și contravaloarea mărfurilor.

Prin Decizia de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024, organul vamal a impus încasarea datoriilor vamale apărute în baza declarațiilor vamale nr. 207012075 din 18 martie 2021, nr. 2070126554 din 24 martie 2021 și nr. 2070150667 din 27 mai 2021.

Astfel, raportând data emiterii deciziei la data apariției obligației, reclamanta consideră că impunerea la încasare a datoriilor vamale este tardivă si contrară depozițiilor legale în special art. 110 alin. (1) din Codul vamal.

S-a atras atenția asupra faptului că, Decizia de regularizare este emisă în baza actului de audit postvămuire nr. 09.24/3 din 28 iunie 2024. La rândul său, procedural, actul de audit a fost realizat în temeiul Codului vamal nr. 95/2021, însă în mod absolut eronat, ca temei legal de încasare a majorării de întârziere (penalității), se invocă prevederile Codului vamal abrogat nr.1149-XIV din 20.07.2000.

Reclamanta a afirmat că actul administrativ contestat este ilegal, dat fiind faptul că este emis în baza unei legi inexistente. Or, Codul vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000 a fost abrogat începând cu 01 ianuarie 2024, odată cu intrarea în vigoare a noului Cod vamal.

A specificat că, potrivit art. 141 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, un act administrativ individual este nul dacă conține un viciu deosebit de grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se

iau în considerare. Un act administrativ individual este, de asemenea, nul: a) dacă executarea lui cere săvârșirea unei fapte ilegale, care constituie o componență de contravenție sau de faptă penală; b) dacă din motive reale nimeni nud poate executa; c) dacă contravine bunelor moravuri; d) dacă la emiterea lui a contribuit o persoană care nu are dreptul să participe în procedură administrativă conform art. 49 alin. (1); e) dacă a fost emis în sens, dar nu poate fi identificată autoritatea publică emitentă; f) în alte cazuri prevăzute de lege.

Suplimentar s-a indicat că, „Ozonteh-Impex” SRL nu a importat mijloace de transport, iar acest fapt este eronat constatat de către Biroul Vamal Centru. S-a subliniat că tractoarele importate de „Ozonteh-Impex” SRL reprezintă tractoare agricole cu capacitate de până la 18kw, care nu sunt proiectate și nici nu au posibilitate fizică pentru a trage sau a împinge alte vehicule ori încărcături.

Potrivit art. 119 din Codul fiscal, acciză este un impozit de stat care se percepe, direct sau indirect, asupra următoarelor mărfuri de consum: g) mijloace de transport specificate în anexa nr. 2 la prezentul titlu. Prin Legea nr. 257 din 16.12.2020, în norma indicată a fost introdusă lit. g) cu conținutul: mijloace de transport specificate în anexa nr. 2, anexa fiind denumită: Cota accizei pentru mijloacele de transport, cu respectivele coduri ale pozițiilor tarifare.

Astfel, în opinia reclamantei, analizând textul normei juridice în forma citată, reiese că nu toate tractoarele importate sub pozițiile tarifare menționate sunt supuse impozitului de acciză, ci doar cele care au destinația de „mijloc de transport” sau „și de transport”. Aceeași concluzie se regăsește în explicațiile din Notele la Capitolul 87 al Nomenclaturii combinate a mărfurilor, care expres indică că: se consideră „tractoare” vehiculele cu motor concepute, în principal, pentru a trage sau a împinge alte vehicule ori încărcături, chiar în cazul în care au unele amenajări accesorii, în legătură cu principala destinație a acestora, care să permită transportul uneltelor, semințelor, îngrășămintelor, etc. În consecință, pentru a constata dacă respectiva marfă este supusă impozitului de acciză, este necesar de analizat caracteristicile tehnice ale acesteia.

S-a mai menționat că tractoarele clasificate la pozițiile tarifare 870191100 și 870192100 au fost concepute de către producătorul japonez strict ca tractoare agricole, fără a avea posibilitatea fizică de a trage sau a împinge alte vehicule ori încărcături. Aceste tractoare nu au posibilitate de a conecta alt utilaj, dispozitive, remorci în acest sens, nici măcar priză pentru a conecta lumini de semnalizare a remorcii. Contrariul nu este probat nici prin scrisoarea MAEIE nr. DB/05/022/10189 din 12 octombrie 2021 la care face referire Biroul Vamal Centru în decizia sa. Or, din conținutul scrisorii nu rezultă că producătorii tractoarelor în cauză ar fi confirmat destinația lor ca fiind mijloace de transport.

Reclamanta a precizat că, destinația acestor tractoare este de a prelucra solul cu freza pusă în funcțiune prin intermediul prizei de putere de la cutia de viteze. În

sprijinul acestei afirmații stă faptul că fiecare producător le echipează cu freză de demisiuni si caracteristici individuale, corespunzătoare puterii motorului fiecărui tractor.

Conform caracteristicilor, tractoarele în cauză sunt proiectate pentru o viteză maximală de deplasare de circa 15 km/oră, o greutate fizică de până la 600 kg. Totodată tractoarele nu au un sistem hidraulic, de iluminare și de frânare pentru remorci sau alte vehicule, dotări caracteristice tractoarelor agricole care au destinație dublă: de transport și lucrări agricole.

Mai mult ca atât, aceste tractoare nu pot fi exploatate în condițiile traficului rutier de mărfuri sau pasageri. În asemenea circumstanțe calificarea lor ca mijloc de transport, contrar caracteristicilor de concepție a producătorului, va constitui o depășire a atribuțiilor.

Totodată, s-a menționat că la baza Deciziei de regularizare se aplică retroactiv prevederile Legii nr. 257 din 16.12.2020, care introduce accize pentru importul de tractoare agricole. În opinia reclamantei, aceste accize nu pot fi aplicate tranzacțiilor comerciale încheiate înainte de intrarea în vigoare a noii legislații, în data de 01.01.2021.

În concluzie, s-a indicat că contrar prevederilor art. 31 din Codul administrativ, Serviciul Vamal nu a dat o apreciere clară argumentelor de fapt și de drept invocate de reclamantă.

Activitatea administrativa efectuată de pârâți este una superficială, or nu au fost elucidate pe deplin toate circumstanțele importante în vederea emiterii unui act administrativ întemeiat și în conformitate cu toate rigorile legale în vigoare. Iar acest fapt a generat încălcarea drepturilor si libertăților fundamentale ale reclamantei. Or, potrivit art. 21 din Constituția RM, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile ne are apărării sale.

Obiecțiile pârâtului:

Serviciul Vamal al Republicii Moldova, Biroul Vamal Centru, la 07 noiembrie 2024, a depus referință asupra cererii de chemare în judecată, prin care a solicitat respingerea acțiunii înaintată de „Ozonteh-Impex” SRL ca fiind neîntemeiată.

În susținerea poziției sale, autoritatea publică pârâtă a invocat că art. 427 alin. (10) din Codul vamal nr. 95/2021 expres prevede că controalele ulterioare inițiate după data de 1 ianuarie 2024 ce vizează declarațiile vamale primite/acceptate până la 31 decembrie 2023 se vor realiza sub aspect procedural și se vor contesta în conformitate cu legislația în vigoare de la 1 ianuarie 2024.

S-a menționat că, în procesul efectuării controlului a fost efectuată verificarea documentelor/înregistrărilor contabile în contrapunere cu datele din declarațiile vamale și documentele atașate acestora. Astfel, pe domeniul valorii în vamă s-a verificat înregistrarea mărfurilor și a cheltuielilor de transport la conturile de evidență 217 „Mărfuri”, 521 „Datorii comerciale curente”, precum și achitarea în baza Ordinelor de plată, contul 242 „Conturi curente în monedă națională”, 243 „Conturi curente în monedă străină”. În urma verificării înregistrărilor contabile divergențe nu au fost constatate.

În urma efectuării controlului ulterior prin audit postvămuire la „Ozonteh-Impex” SRL, prin prisma riscurilor prestabilite, s-a stabilit că la momentul vămuirii au fost declarate informații eronate privind caracteristicile de bază a mijloacelor de transport și anume anul de producere, fapt care a condus la neîncasarea deplină a drepturilor de import conform unor articole din declarațiile vamale nr. 2070124075 din 18 martie 2021; 2070126554 din 24 martie 2021; 2070150667 din 27 mai 2021.

Astfel, în temeiul art. 127^{11} alin. (1), lit. a), art. 127^{3}, art. 181^{1}, Secțiunea a 29-a, din Codul vamal al RM, Lege nr. 1149-XIV din 20.07.2000, Titlul IV Cod Fiscal al RM, Lege nr. H63-XIII din 24.04.1997, urmează să fie recalculate și încasate obligații vamale în sumă totală de 414 800, 00 lei (taxa pentru accize).

Totodată, conform art. 129 din Codul vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000 și art. 228 din Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997, urmează a fi calculată majorarea de întârziere (penalitatea) în urma recalculării drepturilor de import.

Concomitent s-a menționat că, potrivit art. 127^{11} alin. (1) litera a) din Codul vamal al RM, apariția obligației vamale are loc când, ulterior efectuării operațiunilor de vămuire și acordării liberului de vamă, se constată că informațiile cuprinse în declarația vamală au condus la stabilirea unei obligații vamale diminuate.

Autoritatea publică pârâtă a precizat că tratează critic afirmația reclamantei precum că, la baza Deciziei de regularizare se aplică retroactiv prevederile Legii nr. 257 din 16.12.2020, care introduce accize pentru importul de tractoare agricole, deoarece Biroul Vamal Centru a întreprins acțiuni în corespundere cu cadrul normativ existent, dat fiind faptul existenței art. 1 alin. (4) din Codul vamal 95/2021, ce indică expres că activitatea vamală se desfășoară în conformitate cu legislația în vigoare la data la care Serviciul Vamal a acceptat declarația vamală și alte documente, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație. În cazul trecerii ilegale de mărfuri, inclusiv de mijloace de transport, peste frontiera vamală, se aplică legislația vamală în vigoare la momentul trecerii de facto a frontiera vamală.

Mai mult ca atât, careva motive care ar sta la baza satisfacerii cerințelor invocate în cererea de chemare în judecată, referitor la anularea Deciziei de regularizare a Biroului Vamal Centru nr.1262 din 09 iulie 2024, nu s-au constatat.

De asemenea, s-a afirmat că majorarea de întârziere a fost calculată în conformitate cu prevederile art. 228 din Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997; art. 129 din Codul vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000, respectiv art. 202^3 alin. (1), lit. g) din Codul vamal, prevede că: organul vamal în cazul depistării unei încălcări vamale ce conduce la apariția unei obligații vamale și neîndeplinirii cerințelor legale ale declarantului, este în drept să emită decizie de regularizare. Totodată, în alin. (1) art. 228 din Codul fiscal este indicat expres că majorarea de întârziere (penalitatea) este o sumă calculată în funcție de cuantumul impozitului, taxei și de timpul scurs din ziua în care acestea trebuiau plătite, indiferent de faptul dacă au fost sau nu calculate la timp. Aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ abilitat majorării de întârziere este obligatorie, independent de forma de constrângere. Majorarea de întârziere reprezintă o parte din obligația fiscală și se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală.

Mai mult ca atât, și prevederile alin. (2^2) din art. 129 din Codul vamal al Republicii Moldova indică expres că pentru sumele obligației vamale stabilite în procesul controlului ulterior sau în urma recalculării drepturilor de import și de export, majorarea de întârziere calculată în procesul controlului ulterior sau ca rezultat al recalculării drepturilor de import și de export se efectuează în baza deciziei de regularizare.

De asemenea, s-a menționat faptul că, prin scrisoarea Serviciului Vamal nr. 28/11-11156 din 05 septembrie 2024, s-a constatat legalitatea și temeinicia acțiunilor biroului vamal la emiterea Deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024, cererea prealabilă fiind respinsă.

S-a mai specificat că, o altă afirmație contradictorie și pur declarativă expusă în cererea de chemare în judecată se referă la faptul că procedura administrativă a fost una superficială și ilegală, fapt ce a generat lezarea drepturilor reclamantei, or, prin răspunsul la cererea prealabilă a Serviciului Vamal nr. 28/11-11156 din 05 septembrie 2024 s-a constatat că „ ...urmare a contrapunerii datelor parvenite din informația sus menționată cu datele din declarațiile vamale s-au constat divergențe referitor la anul/perioada procedurii a opt modele de tractoare importate conform declarațiilor vamale”.

Suplimentar, s-a reținut că în susținerea poziției sale reclamanta invocă faptul că „Ozonteh-Impex” SRL nu a importat mijloace de transport, iar acesta este eronat constatat de către Biroul Vamal Centru, argument pe care autoritatea publică îl consideră nefondat, în contextul în care mărfurile importate au fost tratate ca atare, și anume tractoare agricole, codul tarifar fiind indicat de către declarant și careva obiecții din partea acestuia nu au parvenit.

Astfel, prin răspunsul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova nr. DB/05/022/10189 din 12 octombrie 2021 (număr de intrare Serviciul Vamal G-1358 din 13 octombrie 2021), s-a verificat respectarea

reglementărilor vamale și fiscale la declarațiile vamale în baza cărora s-au importat tractoare agricole, cu țara de expediție Japonia, așa cum a fost formulată solicitarea Serviciului Vamal de fapt.

Serviciul Vamal a menționat și constatările Curții Constituționale din decizia nr. 125 din 25 noiembrie 2019 de inadmisibilitate a sesizării nr. 1678/2019, și anume ...19. Curtea menționează că declarantul este răspunzător pentru conținutul declarației vamale și pentru a proteja interesele financiare ale statului, declarația vamală trebuie să fie imuabilă odată ce a fost înregistrată ...26. Curtea reține că controlul ulterior prin reverificarea declarațiilor vamale are scopul să asigure că declarațiile vamale au fost completate în conformitate cu cerințele legale. 27. De asemenea, Curtea menționează că reverificarea declarațiilor vamale este prevăzută și în Regulamentul Uniunii Europene nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a angajamentelor asumate de Republica Moldova prin articolul 201 din Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană.

Astfel, art. 48 din Regulamentul UE nr. 952/2013 prevede că, în scopul controalelor vamale, autoritățile vamale pot verifica corectitudinea și caracterul complet al informațiilor furnizate într-o declarație vamală, o declarație de depozitare temporară, o declarație sumară de intrare, o declarație sumară de ieșire, o declarație de reexport sau o notificare de reexport, precum și existența, autenticitatea, corectitudinea și valabilitatea documentelor justificative, și pot examina contabilitatea declarantului și alte evidențe referitoare la operațiunile privind mărfurile în cauză sau la alte operațiuni comerciale anterioare sau ulterioare implicând aceste mărfuri după acordarea liberului de vamă.

Astfel, aceste prevederi instituie garanții împotriva fraudării declarațiilor vamale și sunt compensate, în eventualitatea unui abuz din partea autorităților, de posibilitatea contestării actelor administrative în fața unei instanțe de judecată și cu dreptul de a încasa eventualele despăgubiri.

În concluzie, s-a reținut că biroul vamal este organ de drept al securității economice în sarcina căruia intră apărarea intereselor de stat, a pieței interne, acesta exercită controlul legalității importurilor/exporturilor în cadrul tranzacțiilor economice externe în strictă conformitate cu legislația Republicii Moldova, luptă împotriva încălcărilor vamale și asigură disciplina vamală.

În ședința de judecată, administratorul „Ozonteh-Impex” SRL, Ion Cherdivară, și avocatul Ivan Ciolac, a susținut în fapt și drept cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea integrală a acțiunii în contencios administrativ.

Reprezentanta autorității publice pârâte, Cristina Lungu, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii în contencios administrativ ca fiind neîntemeiată, în baza circumstanțelor de fapt și drept indicate în referință.

Admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ:

În fapt și în drept, obiectul acțiunii îl constituie acțiunea în contencios administrativ înaintată de „Ozonteh-Impex” SRL împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal al RM cu privire la anularea deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024, anularea actului de audit post-vămuire nr. 09.24/3 din 28 iunie 2024, constatarea tractoarelor importate ca nefiind mijloace de transport.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Instanța de judecată reține că, în temeiul art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Potrivit art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, prevede că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 din Codul administrativ – procedura prealabilă;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Conform art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Potrivit art. 162 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Dacă autoritatea publică nu soluționează petiția în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

Alineatul (3) lit. a) al aceluiași articol, prevede că, cererea prealabilă poate fi îndreptată spre anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul.

Prin urmare, respectând prevederile art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, „Ozonteh-Impex” SRL a depus în adresa Serviciului Vamal o cerere prealabilă, prin scrisoarea nr. 28/11-11156 din 05 septembrie 2024, emisă de Serviciul Vamal al Republicii Moldova, „Ozonteh-Impex” SRL a fost informată că decizia de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024, emisă de Biroul Vamal Centru este legală și întemeiată, iar motive pentru satisfacerea cerințelor invocate în cererea prealabilă nu s-au constatat.

Conform art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană, care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În temeiul art. 209 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau

notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Astfel, analizând materialele cauzei în coroborare cu materialele dosarului administrativ, precum și argumentele participanților la proces, având în vedere faptul că în prezenta cauză părțile nu au invocat și nu au dovedit prin probe pertinente că ar exista o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că ar exista o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare sau că, la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, nu sunt temeiuri de a considera că acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 din Codul administrativ, a fost respectată procedura de adresare în instanța de judecată, acțiunea a fost semnată și depusă de administratorul „Ozonteh-Impex” SRL, Ion Cherdivară, care dispune de o astfel de împuternicire conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice, anexat la materialele cauzei, iar reclamantul poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, instanța de judecată ajunge la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ înaintată de „Ozonteh-Impex” SRL împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova, Biroului Vamal Centru, cu privire la anularea deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024, anularea actului de audit post-vămuire nr. 09.24/3 din 28 iunie 2024, constatarea tractoarelor importate ca nefiind mijloace de transport, întrunește condițiile pentru admisibilitate a unei acțiuni în contenciosul administrativ și, respectiv, este pasibilă de examinare în fond.

Aprecierea instanței:

Audiind explicațiile participanților la proces, examinând circumstanțele de fapt și drept invocate prin prisma probelor pertinente și concludente administrate în proces, instanța de judecată ajunge la concluzia că este legal și întemeiat să admită parțial acțiunea în contencios administrativ, din următoarele considerente.

Potrivit art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau

prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Instanța mai notează că, în corespundere cu art. 1 alin. (1) din Codul administrativ, legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia. (2) Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova. (3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sunt emise în temeiul legii și nu contravin ei.

Instanța ține să menționeze că, în conformitate cu art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În acord cu reglementările legale statuate la art. 3 din Codul administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În corespundere cu art. 6 din Codul administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Art. 11 din Codul administrativ prevede că, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia. Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În conformitate cu art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În concordanță cu art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În accepțiunea art. 21 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În temeiul art. 22 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform art. 30 din Codul administrativ, autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. Autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În corespundere cu art. 39 din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Prin prisma art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Din actele cauzei și ale dosarului administrativ, instanța de judecată constată următoarea stare de fapt.

Secția control ulterior din cadrul Biroului Vamal Centru al Serviciul Vamal, în baza Codului vamal nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000, HG nr. 1000 din 17 octombrie 2018, art. 1 alin. (4) din Codul vamal nr. 95/2021, precum și a Ordinului de control nr. 15-0 din 31 ianuarie 2024, modificat prin Ordinul nr. 49-0 din 05 aprilie 2024, a efectuat în perioada 09 februarie 2024 – 27 iunie 2024 controlul ulterior prin audit postvămuire, vizând „Verificarea corectitudinii acordării tratamentului tarifar favorabil si respectării destinatiei finale (scutirea ”002 ”) ” și „Verificarea respectării reglementărilor vamale și fiscale” în baza declarațiilor vamale perfectate în perioada anilor 2021-2023 la „Ozonteh-Impex” SRL, din Republica Moldova, or. Strășeni, str. Chișinăului, 1, cod postal 8001, înregistrată la Agenția Servicii Publice cu nr. 1011600000140, codul fiscal nr. 1011600000140.

La 28 iunie 2024, a fost emis actul de audit postvămuire nr. 09.24/3, potrivit căruia, în urma efectuării controlului ulterior prin audit postvămuire la „Ozonteh-Impex” SRL, prin prisma riscurilor prestabilite, s-a stabilit că la momentul vămuirii au fost declarate informații eronate privind caracteristicile de bază a mijloacelor de transport, și anume anul de producere, fapt care a condus la neîncasarea deplină a drepturilor de import conform unor articole din declarațiile vamale nr. 2070124075 din 18 martie 2021; 2070126554 din 24 martie 2021; 2070150667 din 27 mai 2021.

Astfel, în temeiul art. 127^{11} alin. (1), lit. a), art. 127^{3}, art. 181^{1}, Secțiunea a 29^{1}-a, din Codul vamal al RM, Legea nr. 1149-XIV din 20.07.2000, Titlul IV din Codul fiscal al RM, Legea nr.H63-XIII din 24.04.1997, urmează să fie recalculate și încasate obligații vamale în sumă totală de 414 800, 00 lei (taxa pentru acciz).

Totodată, conform art. 129 din Codul vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000 și art. 228 al Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997, urmează a fi calculată majorarea de întârziere (penalitatea) în urma recalculării drepturilor de import.

La 09 iulie 2024, a fost emisă decizia de regularizare nr. 1262, motivele întocmirii deciziei de regularizare fiind Ordinul SV nr. 458-O din 28 noiembrie 2023, pct. 3 subpunct 2 și actul de audit postvămuire nr. 09.24/3 din 28 iunie 2024.

Potrivit deciziei de regularizare a fost calculată datoria vamală în cuantum de 414 800,00 lei și penalitatea în cuantum de 204 579,06 lei, iar în total suma de 619 379/06 lei.

La 06 august 2024, „Ozonteh-Impex” SRL a depus în adresa Serviciului Vamal o cerere prealabilă, solicitând suspendarea executării silite a Deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024; anularea Deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024; constatarea tractoarelor importate și declarate de „Ozonteh-Impex” SRL prin declarațiile vamale nr. 207012075 din 18 martie 2021, nr. 2070126554 din 24 martie 2021 și nr. 2070150667 din 27 mai 2021 ca nefiind

mijloace de transport, precum și nefiind tractoare pentru a trage sau a împinge alte vehicule ori încărcături.

Ulterior, la 02 septembrie 2024, „Ozonteh-Impex” SRL a înaintat Serviciului Vamal argumente suplimentare la cerere prealabilă.

Prin răspunsul nr. 28/11-10113 din 09 august 2024, Serviciul Vamal a admis cerința de suspendare a executării Deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024, emisă de Biroul Vamal Centru, până la examinarea cererii prealabile și adoptarea unei decizii asupra acesteia (f.d. 32).

Prin răspunsul nr. 28/11-11156 din 05 septembrie 2024, Serviciul Vamal a respins cererea prealabilă, comunicând reclamantei că Decizia de regularizare nr.1262 din 09 iulie 2024, emisă de Biroul Vamal Centru, este legală și întemeiată, iar motive pentru satisfacerea cerințelor invocate în cererea prealabilă nu s-au constatat (f.d. 33-35).

Obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie verificarea legalității actelor administrative individuale defavorabile, și anume a deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024 și a actului de audit post-vămuire nr. 09.24/3 din 28 iunie 2024.

Analizând legalitatea actelor și acțiunilor contestate, instanța de judecată va reține următoarele.

La baza statului de drept, consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituție, stă principiul legalității. Instanța notează că, legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, presupune conformitatea normei sau a actului juridic cu normele superioare, care stabilesc condiții privind adoptarea sau emiterea lor.

Potrivit art. 21 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decît în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

Importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență existând nu doar pentru indivizi, dar în mod egal și pentru autoritățile publice și private. În măsura în care legalitatea vizează actele autorităților publice, exigența este ca acestea să acționeze în strictă conformitate cu actele legislative, în limita atribuțiilor care le-au fost conferite și cu respectarea procedurii reglementate de lege.

Astfel, principiul enunțat configurează conținutul și dimensiunea legalității formale și substanțiale, ambele fiind obligatorii. Legalitatea materială și procesuală include respectarea normelor ce reglementează raporturile juridice, aceasta incluzând de rând cu previzibilitatea aplicării uniforme a normelor și proporționalitatea măsurii.

Conform art. 1 alin. (4) din Codul vamal nr. 95 din 24.08.2021, în vigoare din 01.01.2024, activitatea vamală se desfăşoară în conformitate cu legislaţia în vigoare la data la care Serviciul Vamal a acceptat declaraţia vamală şi alte documente, cu excepţia cazurilor prevăzute de legislaţie. În cazul trecerii ilegale de mărfuri, inclusiv de mijloace de transport, peste frontiera vamală, se aplică legislaţia vamală în vigoare la momentul trecerii de facto a acestor bunuri peste frontiera vamală.

Verificând legalitatea actelor administrative emise, instanța constată că aplicabile speţei sunt prevederile art. 427 alin (1) din Codul vamal nr. 95 din 24.08.2021, potrivit căruia continuarea derulării regimurilor vamale (*import*, export, tranzit) inițiate până la data intrării în vigoare a prezentului cod se va finaliza conform prevederilor legale în vigoare la 31 decembrie 2023.

Având în vedere art. 427 alin (1) din Codul vamal nr. 95 din 24.08.2021 şi faptul că obligațiile vamale suplimentare au fost impuse ca urmare a importului de mărfuri efectuat în perioada 2021-2023, aplicabile speței sunt prevederile Codului vamal nr.1149-XIV din 20.07.2000. Or, controlul ulterior prin audit postvămuire a vizat verificarea corectitudinii acordării tratamentului tarifar favorabil și respectării destinației finale (scutirea 002) și verificarea respectării reglementărilor vamale și fiscale în baza declarațiilor vamale perfectate în perioada anilor 2021-2023.

Conform art. 181^1 din Codul vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000, (1) controlul ulterior se bazează pe administrarea riscurilor, este efectuat imperativ în scopuri vamale în vederea asigurării aplicării corecte a legislaţiei şi confirmării sau infirmării conformării declarantului la aceasta.

(2) Controlul ulterior este efectuat de organele vamale, conform procedurii stabilite de Guvern, prin auditul postvămuire sau reverificarea declaraţiei vamale, pe o perioadă ce nu depăşeşte termenul de prescripţie stabilit la art. 127 alin. (10).

(3) Procedura de efectuare a analizei riscurilor, a planificării şi realizării controlului ulterior constă dintr-un ansamblu de metode şi operaţiuni de organizare şi desfăşurare a controlului, prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative. Controlul ulterior se realizează prin anumite forme (control general, control parţial, control repetat), proceduri (control planificat, control inopinat, control prin contrapunere) şi metode (control total, control selectiv, control electronic).

(4) În termenul prevăzut la alin. (2), organul vamal verifică orice document, registru şi evidenţă referitoare la mărfurile provenite din comerţul internaţional sau la alte operaţiuni comerciale anterioare sau ulterioare aferente acestor mărfuri. Controlul poate fi efectuat la sediul declarantului, al oricărei alte persoane interesate, direct sau indirect, din punct de vedere profesional în operaţiunile menţionate sau la sediul oricărei alte persoane care se află în posesia acestor documente, date sau mărfuri ori deţine informaţii în legătură cu acestea. De

asemenea poate fi efectuat controlul fizic sau prelevarea de eşantioane ale mărfurilor dacă acestea mai pot fi identificate.

(5) Se interzice efectuarea repetată a controalelor ulterioare asupra unora şi aceloraşi impozite şi taxe pentru perioada unui an bugetar care anterior a fost supusă controlului, cu excepţia cazurilor când efectuarea controlului ulterior repetat este impusă de:

a) comiterea unor erori, inclusiv procedurale în cadrul efectuării controlului ulterior, care au condus la anularea rezultatelor acestuia;

b) examinarea contestaţiilor depuse împotriva deciziei organului vamal sau acţiunii colaboratorului vamal;

c) reorganizarea sau lichidarea persoanei controlate;

d) auditul activităţii organului vamal de către organul ierarhic superior;

e) depistarea, după efectuarea controlului ulterior, a unor semne de încălcări vamale neidentificate în cadrul controlului ulterior precedent;

f) constatarea elementelor constitutive ale infracţiunii de contrabandă sau ale altor infracţiuni;

g) efectuarea unui control prin contrapunere.

Drept temei pentru efectuarea controlului vamal repetat la faţa locului, în legătură cu auditul activităţii organului vamal de către organul ierarhic superior, poate servi numai decizia acestuia din urmă, cu respectarea cerinţelor prezentului articol.

(6) Controlul ulterior iniţiat sau aflat în curs de iniţiere urmează a fi încheiat printr-un raport dacă:

a) persoana la adresa căreia a fost iniţiat sau urmează a fi iniţiat controlul ulterior a fost lichidată;

b) persoana la adresa căreia a fost iniţiat sau urmează a fi iniţiat controlul ulterior nu este de găsit, iar informaţia de care dispune organul vamal este insuficientă şi nu permite regularizarea situaţiei.

(7) Dacă după controlul ulterior rezultă că dispoziţiile ce reglementează destinaţia vamală respectivă au fost aplicate eronat, organul vamal ia măsuri pentru regularizarea situaţiei, indiferent de nivelul şi forma de control vamal aplicate anterior.

(8) Serviciul Vamal aprobă modelul documentului necesar regularizării situaţiei, precum şi instrucţiunile de completare ale acestui document.

(9) În cazul în care se constată apariţia unei obligaţii vamale sau plata sumelor în plus, organul vamal încasează diferenţele în minus sau restituie sumele plătite în plus, cu respectarea prevederilor legislaţiei în vigoare.

Conform art. 185 alin. (1) lit. f^1, controlul vamal este efectuat de colaboratorul vamal şi constă în controlul ulterior prin audit postvămuire.

Potrivit art. 202[1] din Codul vamal nr.1149-XIV din 20.07.2000, auditul postvămuire este una dintre formele controlului vamal ulterior, care are drept scop verificarea respectării legislaţiei în vigoare de către persoanele stabilite în Republica Moldova la momentul trecerii mărfurilor peste frontiera vamală a Republicii Moldova şi plasării acestora sub o destinaţie vamală. Auditului postvămuire pot fi supuse persoanele implicate direct sau indirect, cu titlu profesional, în operaţiunile supuse auditului postvămuire sau persoanele care dispun de documentele şi datele respective din motive profesionale.

(2) Auditul postvămuire este efectuat de organele vamale conform procedurilor stabilite de Guvern.

(2[1]) Controlul vamal ulterior prin auditul postvămuire al persoanelor care practică activitate de întreprinzător se înregistrează, se supraveghează şi se raportează în conformitate cu prevederile Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activităţii de întreprinzător.

(2[2]) Serviciul Vamal are obligaţia să-şi coordoneze planul controalelor ulterioare prin audit postvămuire cu Serviciul Fiscal de Stat, precum şi să facă cu acesta schimb de informaţii respective. În cazul identificării unor coincidenţe în partea ce se referă la persoana supusă auditului, este obligatorie efectuarea controalelor comune.

(3) Pentru exercitarea auditului postvămuire, în termenul prevăzut la art.202[5] alin. (2) după acordarea liberului de vamă, pentru a se asigura de exactitatea informaţiilor furnizate în declaraţia vamală sau în declaraţia sumară, organele vamale verifică toate documentele şi datele care se referă la operaţiunile privind mărfurile în cauză sau la alte operaţiuni comerciale anterioare sau ulterioare implicînd aceste mărfuri. Organele vamale pot să examineze aceste mărfuri şi/sau să preleveze eşantioane, dacă este încă posibil să se efectueze o asemenea verificare sau prelevare.

(4) În procesul auditului postvămuire, organul vamal este obligat să identifice şi să examineze imparţial toate faptele şi circumstanţele ce au tangenţă cu trecerea mărfurilor peste frontiera vamală şi plasarea acestora într-o destinaţie vamală.

(5) Auditul postvămuire poate fi efectuat la sediul şi în încăperile titularului mărfurilor sau ale reprezentantului său, ale oricărei persoane legate direct sau indirect, cu titlu profesional, de aceste operaţiuni ori ale oricărei persoane care dispune de documentele respective, cu excepţia încăperilor utilizate exclusiv în scop de domiciliu şi reşedinţă, sau la sediul organelor vamale.

(6) În cadrul auditului postvămuire poate fi examinat întregul sistem structural-organizatoric intern al persoanelor auditate.

(7) În cazul în care în procesul desfăşurării auditului postvămuire este necesară stabilirea anumitor fapte şi circumstanţe în baza documentelor sau mărfurilor care se află în posesia altei persoane cu care persoana auditată are sau a

avut relaţii economice şi/sau financiare, organul vamal este în drept, cu emiterea unui nou ordin de control, să desfăşoare o verificare prin contrapunere.

(8) În cazul depistării unor erori şi/sau divergenţe între informaţiile din declaraţiile vamale şi cele din documentele verificate, ce conduc la apariţia, modificarea şi/sau anularea obligaţiei vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului postvămuire.

(9) În procesul efectuării auditului postvămuire, organele vamale pot utiliza informaţii şi date inclusiv din bazele de date automatizate şi programele informaţionale de administrare a riscurilor.

(11) *Auditul postvămuire se efectuează în baza unui ordin de control emis de către directorul general al Serviciului Vamal/şeful biroului vamal sau de persoanele împuternicite de aceştia.*

(12) Ordinul de efectuare a auditului postvămuire este emis în forma stabilită de Serviciul Vamal.

(13) Efectuarea auditului postvămuire se aduce la cunoştinţa persoanei auditate cu cel puţin 3 zile lucrătoare înainte de data iniţierii controlului, conform procedurii stabilite de Guvern, cu excepţia controlului inopinat.

(14) Perioada de desfăşurare a auditului postvămuire nu trebuie să depăşească 2 luni de la data iniţierii auditului postvămuire. În cazuri întemeiate şi justificate documentar, persoanele menţionate la alin.(11) pot decide prelungirea duratei de desfăşurare a auditului postvămuire cu cel mult 4 luni sau sistarea auditului postvămuire. Perioada sistării şi prezentării documentelor nu se include în durata efectuării auditului postvămuire.

(15) Auditul postvămuire poate fi suspendat, la decizia organelor vamale, în cazul:

a) intervenţiei unei forţe majore, constatate în modul stabilit;

b) intentării unui proces judiciar care are importanţă pentru auditul postvămuire;

c) solicitării motivate (întemeiate şi justificate documentar) a persoanei auditate, însă nu mai mult de 30 de zile.

(16) Auditul postvămuire iniţiat şi neiniţiat urmează a fi încheiat printr-un raport, dacă:

a) persoana juridică în privinţa căreia urmează a fi iniţiată sau a fost iniţiată procedura de audit postvămuire a fost lichidată, iar persoana fizică întreprinzător individual în privinţa căreia urmează a fi iniţiată sau a fost iniţiată procedura de audit postvămuire a fost radiată din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali;

b) persoana în privinţa căreia urmează a fi iniţiată sau a fost iniţiată procedura de audit postvămuire nu este de găsit, iar informaţia de care dispune organul vamal nu permite regularizarea situaţiei.

(17) Auditul postvămuire se efectuează în orele de lucru ale organului vamal şi ale persoanei juridice sau fizice controlate.

(18) În cazul în care persoana auditată nu dispune de sediu sau de încăpere ce poate fi utilizată pentru efectuarea auditului postvămuire ori sediul se află la adresa de domiciliu, ori în alte cazuri în care nu există condiţii optime de lucru, auditul postvămuire se efectuează în sediul organului vamal, respectînd prevederile art.145 din Codul fiscal, cu întocmirea obligatorie a actului de ridicare de la persoana juridică sau fizică a documentelor necesare.

(19) Contestarea ordinului de efectuare a auditului postvămuire, de suspendare sau de prelungire a auditului nu împiedică efectuarea controlului.

(20) Suspendarea de către instanţa de judecată a ordinului de efectuare a auditului postvămuire, de prelungire sau de modificare a auditului postvămuire nu împiedică efectuarea controlului ulterior prin audit postvămuire.

Potrivit art. 185 din Codul vamal nr.1149-XIV din 20.07.2000, (1) Controlul vamal este efectuat de colaboratorul vamal şi constă în:

a) verificarea documentelor şi informaţiilor prezentate în scopuri vamale;

b) controlul fizic (controlul mărfurilor şi mijloacelor de transport, controlul corporal ca o formă excepţională de control vamal);

c) evidenţa mărfurilor şi mijloacelor de transport;

d) interogarea verbală a persoanelor fizice şi a persoanelor cu funcţii de răspundere;

e) verificarea sistemului de evidenţă şi a dărilor de seamă;

e[1]) *controlul ulterior prin reverificarea declaraţiilor vamale*;

f) controlul depozitelor provizorii, antrepozitelor vamale, zonelor libere, altor teritorii şi spaţii unde se pot afla mărfuri şi mijloace de transport supuse controlului vamal sau unde se pot desfăşura activităţi supuse supravegherii vamale;

f[1]) *controlul ulterior prin audit postvămuire*;

g) efectuarea altor operaţiuni prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative.

(2) La efectuarea controlului vamal, pot fi aplicate mijloace tehnice de control care nu prezintă nici un pericol pentru sănătatea şi viaţa oamenilor, animalelor şi plantelor şi care nu cauzează prejudicii mărfurilor şi mijloacelor de transport.

(3) Regulile de efectuare a controlului vamal sînt stabilite de Serviciul Vamal.

(4) În cadrul controlului vamal, organele vamale şi alte autorităţi competente pot efectua schimb de informaţii privind trecerea peste frontiera de stat, prezenţa şi circulaţia pe teritoriul vamal a mărfurilor, a mijloacelor de transport şi a

persoanelor, în scopul administrării riscurilor, precum şi privind rezultatele controalelor efectuate.

(5) Controlul vamal poate fi efectuat într-o ţară terţă în baza tratatelor internaţionale la care Republica Moldova este parte.

Conform pct. 2 din Regulamentul cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 17.10.2018 (în redacția valabilă la data desfășurării procedurii administrative), *activitatea de control ulterior* se organizează și *se desfășoară în baza politicii de control anuale și a planurilor anuale de control*, realizate în urma aplicării studiilor de analiză a riscurilor și aprobate de conducerea Serviciului Vamal, precum și în baza controalelor inopinate.

Potrivit pct. 22 din Regulamentul menţionat supra, obiectivele naționale prioritare în domeniul de control ulterior sunt stabilite prin politica de control anuală.

Controalele ulterioare programate sunt prevăzute în planuri de control anuale la nivel central, pe baza obiectivelor politicii de control anuale.

Potrivit pct. 25 al Regulamentului menţionat supra, activitatea de control ulterior se va realiza în baza a două planuri: planul de control ulterior prin audit postvămuire și planul de control ulterior prin reverificarea declarațiilor vamale.

Conform pct. 27 din acelaşi Regulament, subdiviziunea de control ulterior din cadrul aparatului central al Serviciului Vamal întocmește anual *planurile de control pentru anul următor* (ale căror formulare sunt prezentate în anexele nr. 2 și 3), *care conțin următoarele informații*: 1) datele de identificare ale persoanei ce urmează a fi controlată; 2) perioada supusă controlului ulterior; 3) modalitatea de selectare a agentului economic (riscuri potențiale, riscuri determinate, coeficientul total de risc); 4) scopul acțiunii de control ulterior; 5) perioada în care urmează a fi efectuat controlul ulterior (trimestrul); 6) valoarea coeficientului total de risc atribuită, dacă selectarea se face în baza acestuia.

Iar în conformitate cu pct. 28 din Regulament, *planul de control stabileşte numărul exact de controale ulterioare planificate asupra unui număr prestabilit de persoane pe parcursul unui an calendaristic*. Numărul persoanelor incluse în planul de control se raportează obligatoriu la suma controalelor posibile și durata totală a acestora pe parcursul întregului an, precum și la resursele umane și tehnologice disponibile.

Punctul 31 din Regulament stabilește că planurile de control elaborate sunt coordonate și avizate de către conducătorii ierarhic superiori, ulterior fiind aprobate de conducerea Serviciului Vamal.

Având în vedere prevederile legale menționare, instanța reține că includerea agentului economic „Ozonteh-Impex” SRL în programul de activitate al Secției de control ulterior s-a realizat ca rezultat al informației parvenite de la MAEIE, fapt

care reiese din procesul-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului postvămuire nr. 09/24/1 din 19 iunie 2024 (f.d. 490-493 dosar administrativ).

Însă acest fapt este contrar procedurii reglementate de prevederile legale enunţate supra, care indică expres că procedura de control ulterior urmează a fi realizată de organele vamale, în baza planului anual de control, în urma aplicării studiilor de analiză a riscurilor și aprobate de conducerea Serviciului Vamal, precum și în baza controalelor inopinate coordonate și avizate de către conducătorii ierarhic superiori, ulterior fiind aprobate de conducerea Serviciului Vamal.

Potrivit art. 202^2 din Codul vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000, (1) reverificarea declaraţiei vamale se efectuează la oficiul organului vamal, este una dintre formele controlului ulterior şi constă în verificarea, după acordarea liberului de vamă, a corectitudinii şi caracterului complet al informaţiilor furnizate într-o declaraţie vamală, precum şi a existenţei şi conformităţii documentelor justificative anexate la aceasta, necesare plasării mărfurilor într-o destinaţie vamală, a altor documente aferente operaţiunilor verificate de care dispune organul vamal, alt organ cu atribuţii de administrare fiscală sau alte instituţii şi persoane.

(2) Reverificarea declaraţiei vamale se efectuează de către organele vamale conform procedurii stabilite de Guvern.

(3) În procesul efectuării reverificării declaraţiei vamale, organele vamale pot utiliza informaţii şi date inclusiv din bazele de date automatizate şi programele informaţionale de administrare a riscurilor.

(4) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(5), controlul ulterior prin reverificare a declaraţiei vamale se efectuează fără întocmirea procesului-verbal de reverificare.

(5) În cazul depistării unor erori şi/sau divergenţe între informaţiile din declaraţiile vamale şi cele din documentele verificate, ce conduc la apariţia, modificarea şi/sau anularea obligaţiei vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale.

Iar conform art. 127^{11} din Codul vamal nr. 1149 din 20.07.2000, obligaţia vamală apare, atât la import, cât şi la export, şi în următoarele cazuri:

a) când, ulterior efectuării operaţiunilor de vămuire şi acordării liberului de vamă, se constată că informaţiile cuprinse în declaraţia vamală au condus la stabilirea unei obligaţii vamale diminuate;

b) când una ori mai multe condiţii ce reglementau plasarea mărfurilor sub o destinaţie vamală nu au fost respectate;

c) când stabilirea unui tratament tarifar favorabil, în funcţie de destinaţia sau utilizarea finală a mărfurilor, nu era justificată la data acordării liberului de vamă;

d) când lipseşte informaţia, documentele sau/şi persoana în gestiunea căreia au fost înregistrate importuri ce au beneficiat de un tratament tarifar favorabil;

e) când se emite sau se întocmeşte o dovadă de origine pentru mărfurile originare din Republica Moldova în sensul acordurilor de comerţ liber, la a căror producere au fost utilizate materiale neoriginare care nu au fost supuse taxelor vamale sau taxelor cu efect echivalent aplicabile, cu condiţia că astfel de cerinţe sînt prevăzute în aceste acorduri.

(2) Obligaţia vamală apare la data înregistrării declaraţiei vamale de plasare a mărfurilor sub o destinaţie vamală.

(3) În cazurile specificate la alin.(1), plătitor vamal este titularul declaraţiei vamale. Totodată, devin plătitori vamali, solidar cu titularul declaraţiei vamale, orice persoane care au oferit informaţiile necesare la întocmirea declaraţiei vamale ori care au redactat declaraţia vamală, dacă acestea ştiau sau ar fi trebuit să ştie că informaţiile în cauză erau false sau incorecte.

(4) Cuantumul taxelor vamale sau taxelor cu efect echivalent, corespunzătoare obligaţiei vamale prevăzute la alin. (1) lit. e), este echivalent cu cuantumul care ar fi trebuit să fie plătit pentru materialele neoriginare dacă acestea ar fi fost puse în liberă circulaţie la data la care au fost plasate sub regim vamal iniţial. Majorarea de întîrziere pentru perioada de la plasarea sub regim vamal iniţial şi apariţia obligaţiei vamale nu se va calcula. Procedura de plată a taxelor vamale sau taxelor cu efect echivalent se stabileşte de Serviciul Vamal.

Articolul 202^{7} din Codul vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000, prevede că, Organele vamale calculează obligaţiile vamale în baza rezultatelor controlului ulterior, stabilind dacă acestea au fost constatate conform prevederilor legislaţiei.

(2) Organele vamale pot determina cuantumul obligaţiei vamale, precum şi decide asupra corectitudinii aplicării măsurilor de politică economică în baza informaţiilor de care dispun în următoarele cazuri:

a) lipsa sau ţinerea neconformă a contabilităţii;

b) persoana controlată nu prezintă integral sau prezintă parţial documentele luate la evidenţă şi rapoartele corespunzătoare, conform termenelor din art.202^{5} alin.(1);

c) documentele solicitate au fost prezentate, însă conţinutul sau starea acestora nu permite utilizarea lor;

d) persoana controlată nu poate fi găsită la sediul juridic sau la subdiviziunile sale;

e) obţinerea rezultatelor cercetării (expertizei) de laborator a mărfurilor, prelevate în cadrul controlului ulterior;

f) obţinerea documentelor solicitate în cadrul unei cereri de asistenţă administrativă internaţională.

(3) În cazurile descrise la alin. (2), organele vamale vor lua în considerare, după caz, fiecare din următoarele referinţe privind persoana controlată:

a) datele statistice deţinute de organul vamal sau de alte organe abilitate;

b) mărimea patrimoniului persoanei controlate;

c) volumul venitului din vînzări realizat de persoana controlată;

d)analiza modificărilor valorii activelor nete aflate în proprietatea întreprinderii;

e) cifra de afaceri şi soldurile în conturile bancare ale întreprinderii;

f) compararea veniturilor şi a cheltuielilor persoanei controlate;

g)informaţii despre tranzacţiile comerciale şi operaţiunile efectuate de persoana controlată, primite de la instituţii financiare (filiale sau sucursale ale acestora), de la autorităţi publice şi de la alte instituţii;

h) alte dovezi relevante pentru stabilirea cuantumului obligaţiilor vamale sau pentru stabilirea încălcărilor legislaţiei.

(4) Referinţele specificate la alin.(1)–(3) vor fi indicate în actul de audit postvămuire sau procesul-verbal de reverificare a declaraţiei vamale, în cazul întocmirii acestuia.

(5) Dacă stabilesc faptele şi circumstanţele indicate la alin.(2) lit. a)-c), organele vamale informează în scris persoana controlată despre aplicarea măsurilor corespunzătoare, în baza prevederilor alin.(2), indicînd termenul de prezentare în scris a documentelor şi a obiecţiilor.

Reieşind din prevederile legale menţionate, cât şi din materialul probator, se constată că la momentul înregistrării declaraţiiilor vamale nr. 2070I24075 din 18 martie 2021: 2070I26554 din 24 martie 2021; 2070I50667 din 27 mai 2021, careva solicitări de a prezenta documente suplimentare din partea Biroului Vamal nu au fost invocate.

Respectiv, în atare situaţie, când autoritatea vamală a acordat liberul de vamă la import şi nu a solicitat la momentul vămuirii, şi nici ulterior, noi înscrisuri referitor la anul fabricării mărfurilor importate indicate de declarant, instanţa de judecată apreciază critic comportamentul autorităţii pârâte, care l-a stabilit în mod unilateral, având la bază scrisoarea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al RM nr. DB/05/022/10189 din 12 octombrie 2021.

În context, instanța reține că, potrivit art. 20 alin. (8) din Codul vamal nr. nr.1149-XIV din 20.07.2000, drept bază la calcularea termenului de exploatare a mijlocului de transport auto, a motorului şi a caroseriei, se ia anul de fabricaţie. Anul de fabricaţie se stabileşte în baza datelor ce se conţin în certificatul de înmatriculare (paşaportul tehnic) şi în codul VIN (numărul de identificare al vehiculului). În cazul necorespunderii datelor din documentele de înmatriculare cu cele din codul VIN, drept bază se iau datele uzinei producătoare a vehiculului sau informaţia obţinută de la dealerii autorizaţi ai producătorilor de maşini. În cazul în care o persoană prezintă copii ale actelor de înmatriculare, eliberate anterior de ţara exportatoare a vehiculului, şi există suspiciuni privind anul de fabricaţie indicat în aceste copii, anul de fabricaţie se stabileşte în baza datelor uzinei producătoare sau

în baza informaţiei obţinute de la dealerii autorizaţi ai producătorilor de maşini. Dacă, prin aceste metode, nu se stabileşte anul de fabricaţie a vehiculului supus evidenţei în Registrul de stat al vehiculelor, se face menţiunea respectivă în sistemul informaţional „Asycuda World”.

Mai mult ca atât, având în vedere că reverificarea declarației vamale apare în vederea examinării corectitudinii și caracterului complet al informațiilor furnizate într-o declarație vamală, instanța consideră că era în sarcina organului vamal să probeze că reclamanta nu a prezentat ori a reflectat eronat datele referitoare la actele care servesc drept bază la calcularea termenului de exploatare a mijlocului de transport auto, menționate expres de art. 20 alin. (8) din Codul vamal.

În acest context, instanţa de judecată reţine că prin informaţii inexacte sau incomplete, este de înţeles existenţa datelor false, denaturate, imprecise, care se pot conţine în documentele însoţitoare sau în declaraţia vamală propriu-zisă prezentată de declarant. Însă la caz, instanţei nu i-au fost prezentaţi indici despre existenţa unor astfel de informaţii false şi inexacte referitoare la mărfurile importate.

În altă ordine de idei, titlul III din Codul administrativ stabilește formalitățile și procedura pentru emiterea actelor administrative, cu indicarea condițiilor de fond și formă pentru aceasta și, respectiv, sancțiunea ce survine în cazul nerespectării acestora. Așa, unul din elementele de legalitate formală ale unui act administrativ este motivarea.

Conform art. 118 din Codul administrativ, motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le- a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

Potrivit art. 118 alin. (2) și (3) din Codul administrativ, motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia.

Respectiv, deși în speţă obiectul litigiului aparţine unui domeniu specific de activitate, actul administrativ emis în această activitate administrativă nu poate deroga de la condițiile pentru aceasta, stabilite de art. 118 din Codul administrativ.

Or, verificând actele administrative contestate prin prisma art. 118 din Codul administrativ, instanţa reţine că acestea nu reflectă investigaţii, probe, opinii ale participanţilor. La caz, se constată doar o enumerare a normelor de drept ce dă posibilitatea și confirmă atribuția organului vamal de a acționa în acest sens, fără să se indice temeiurile de fapt pentru aceasta. Iar, această circumstanță implică lipsa condiției de valabilitate formală a actului administrativ emis în așa mod și necesitatea aplicării sancțiunii juridice pentru aceasta.

În susţinerea opiniei enunţate, instanţa de judecată relevă că, deşi în actul administrativ contestat, organul vamal face referire la prevederile art. 127^{11} alin. (1) lit. a) din Codul vamal, care reglementează apariţia obligaţiei vamale când, ulterior efectuării operaţiunilor de vămuire şi acordării liberului de vamă, se constată că informaţiile cuprinse în declaraţia vamală au condus la stabilirea unei obligaţii vamale diminuate, în acest act însă nu este indicat care ar fi cazul apariţiei acestei obligaţii conform normei menţionate, ceea ce denotă nemotivarea, iar în consecinţă - ilegalitatea actului.

Circumstanțele respective justifică în plus că organul vamal neîntemeiat i-a impus „Ozonteh-Impex” SRL achitarea nejustificată a unor plăţi suplimentare pentru marfa importată, aspect care în mod cert impune anularea deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024.

În plus, art. 28 din Codul administrativ consacră principiul eficienţei procedurii administrative, care prevede că procedura administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, rapid, eficient şi corespunzător scopului. Legalitatea şi eficienţa procedurii administrative este esenţială pentru interesul public ce vizează ordinea de drept, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi satisfacerea necesităţilor sociale.

În acelaşi timp, principiul legalităţii prevede că autorităţile publice nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decît în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

Instanţa de judecată reţine că, în principiu, ingerinţa în drepturile persoanei în cazurile şi condiţiile stabilite de lege este posibilă, însă aceasta trebuie să fie proporţională.

Astfel, conform art. 29 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, orice măsură întreprinsă de autorităţile publice prin care se afectează drepturile sau libertăţile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporţionalităţii.

O măsură întreprinsă de autorităţile publice este proporţională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autorităţile publice este una rezonabilă dacă ingerinţa produsă prin ea nu este disproporţională în raport cu scopul urmărit.

Instanţa de judecată reţine că testul de proporţionalitate se realizează pe verticală şi cuprinde anumite elemente. Potrivit algoritmului de verificare a proporţionalităţii, testul eşuează şi actul administrativ individual este ilegal, dacă cel puţin lipseşte un element. În aşa fel, o măsură oficială întreprinsă de autorităţile publice şi este proporţională dacă: - are un scop legitim;- este potrivită;- necesară; - rezonabilă. Instanța de judecată conchide că măsura oficială întreprinsă de organele vamale nu este prevăzută de lege ca drept discreţionar, pentru motivele reținute.

Astfel, proporționalitatea este un element obligatoriu al principiului legalității acțiunii administrative. Controlul judecătoresc efectiv realizat prin acțiunea în contencios administrativ obligă judecătorul să verifice respectarea acestei axiome juridice de către autoritățile publice, atunci când se relaționează cu cetățeanul prin acțiunea administrativă. Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității.

O măsură este potrivită numai dacă poate atinge scopul dorit și este necesară numai dacă nu este disponibil un alt mijloc la fel de adecvat care să nu interfereze cu drepturile persoanei în cauză. Încălcarea principiului proporționalității duce la nelegalitatea actului administrativ individual și nu poate fi înlăturată.

La caz, impunerea unor taxe vamale majorate reclamantei „Ozonteh-Impex” SRL *peste 3 ani de la importul mărfurilor*, când actele prezentate inițial au fost acceptate de organul vamal fără a fi constatate încălcări, constituie o ingerință nerezonabilă și disproporțională cu scopul urmărit de lege.

Or, la emiterea actelor administrative organul vamal nu a respectat principiul proporționalității, deoarece măsura întreprinsă de acesta nu este rezonabilă, ingerința produsă este disproporțională în raport cu scopul urmărit, reclamanta fiind vătămată în dreptul său, inclusiv de a desfășura activitate economică.

Instanța reiterează că, potrivit art. 181^1 din Codul vamal, care stă la baza deciziei de regularizare emisă de Biroul vamal, dacă după controlul ulterior rezultă că dispozițiile ce reglementează destinația vamală respectivă au fost aplicate eronat, organul vamal ia masuri pentru regularizarea situației indiferent de nivelul și forma de control vamal aplicate anterior.

Astfel, la momentul atribuirii regimului vamal, informațiile prezentate nu au conținut careva erori sau omisiuni. Prin urmare, careva recalcule ale dreptului de import nu pot avea loc, decât cu efectuarea abuzivă a acestora din partea Biroului Vamal Centru.

Totodată, aplicând și interpretând Convenția internațională privind Sistemul armonizat de codificare și descriere a mărfurilor din 14 iunie 1983, aprobat de Organizația Mondiala a Vămilor, la care Republica Moldova este parte, Curtea Europeană de Justiție a statuat în mod constant ca sunt considerate erori ale autorităților vamale, cazurile în care autoritățile vamale nu au ridicat, nici o

obiecție cu privire la clasificarea tarifară a mărfurilor, pentru un număr mare de importuri și pe o perioada lunga de timp, cu toate ca simpla contrapunere între clasificarea vamala declarata și descrierea explicită a mărfurilor ar fi permis identificarea unei erori de clasificare; o eroare din partea autorităților vamale nu este imputabilă importatorului în cazul în care: eroarea reprezintă chestiune de interpretare, adică atunci când nu există orientări clare și specifice în lege; un importator a realizat mai multe operațiuni identice/similare în trecut pentru care datoriile vamale aferente nu au fost calculate în mod corect, iar autoritățile vamale nu au ridicat niciodată obiecții cu privire la aceste erori.

Prin prisma jurisprudenței Curții Europene de Justiție, obligarea unui importator la achitarea adiționala a drepturilor de import este posibila doar în cazul în care indicarea greșită a poziției tarifare este imputabilă acestuia.

Reclamanta „Ozonteh-Prim ” SRL a prezentat toate actele de însoțire a mărfii la momentul vămuirii, inclusiv descrierea ei, orice altă informație și documente relevante nu au fost solicitate din partea organului vamal.

Suplimentar, instanța reține că la emiterea ordinului de control nr. 15-O din 31 ianuarie 2024, Serviciul vamal a făcut trimitere la prevederile art. 1 alin. (4) din Codul vamal nr. 95 din 24.08.2021, potrivit căruia *activitatea vamală se desfăşoară în conformitate cu legislaţia în vigoare la data la care Serviciul Vamal a acceptat declaraţia vamală* şi alte documente, cu excepţia cazurilor prevăzute de legislaţie. În cazul trecerii ilegale de mărfuri, inclusiv de mijloace de transport, peste frontiera vamală, se aplică legislaţia vamală în vigoare la momentul trecerii de facto a acestor bunuri peste frontiera vamală.

Respectiv, în acest sens autoritatea publică pârâtă a făcut trimitere la prevederile art. 1 alin. (2^1), art. 181^1, art. 185, art. 202, Capitolul V, secțiunea 29^1- controlul ulterior din Codul vamal nr. 1149 din 20.07.2000.

Totodată, în același ordin, Serviciul Vamal a făcut trimitere la prevederile art. 343 - formele controlului vamal; art. 352 - controlul ulterior; art. 353 - auditul postvămuire; art. 355 - drepturile și obligațiile Serviciului vamal la exercitarea controlului ulterior și cele ale persoanei supuse controlului din Codul vamal nr. 95 din 24.08.2021, precum și la pct.702-823 din Hotărârea Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, cu privire la punerea în aplicare a Codului vamal nr. 95/2021.

În aceste circumstanțe, instanța atestă o aplicare eronată a normelor materiale din partea Serviciului vamal, or, autoritatea publică la emiterea ordinului de control a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, având în vedere faptul că controlul vamal urma să aibă loc în baza prevederilor Codului vamal nr. 1149 din 20.07.2000 *în vigoare la data la care Serviciul Vamal a acceptat declaraţiile vamale supuse controlului postvămuire.*

Respectiv, la emiterea ordinului de control, Serviciul Vamal urma să identifice clar care norme sunt aplicabile, or aplicabilitatea prevederilor Codului

vamal nr. 95/2021 și a Hotărârii Guvernului nr. 92/2023 este eronată, la caz aplicabile fiind prevederile Codului vamal nr.1149 din 20.07.2000 și a Hotărârii Guvernului nr.1000 din 17.10.2018.

Cu privire la cerința reclamantului privind constatarea tractoarelor importate ca nefiind mijloace de transport, instanța reține că, potrivit art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

(2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) şi-a exercitat dreptul discreţionar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar;

d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege

Astfel, instanţa de judecată nu este în drept să efectueze clasificarea mărfurilor, ci trebuie să se pronunţe asupra legalităţii şi temeiniciei actelor administrative, emise de către organele vamale, acţiunilor sau inacţiunilor acestora, să constate şi să elucideze toate circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii şi care au stat la baza emiterii hotărârii judecătoreşti.

Respectiv, instanța de contencios administrativ nu este împuternicită cu competența de a constata că bunurile importate de către reclamantă nu sunt mijloace de transport.

Totuși, instanța va reține argumentul reclamantei cu privire la incorectitudinea aplicării Legii nr. 257 din 16.12.2020 la operațiunile deja în curs de executare. Astfel, se reține că în baza contractului încheiat cu furnizorul japonez SUN SELECT JAPAN Co., LTD, la 07 decembrie 2020, „Ozonteh-Impex” SRL a achiziționat tractoare agricole, această tranzacție fiind efectuată conform prevederilor în vigoare la momentul respectiv, iar 50% din valoarea totală a contractului a fost achitată la data de 08 decembrie 2020, restul sumei fiind transferată la 02 februarie 2021, înainte de modificările legislative introduse prin Legea nr. 257.

Or, potrivit art. 7 din Codul civil al Republicii Moldova, principiul neretroactivității legii stipulează că o lege nouă nu poate modifica sau suprima condițiile de constituire ale unei situații juridice stabilite anterior intrării sale în vigoare.

Astfel, reieșind din constatările instanței de judecată și stabilirea netemeiniciei Deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024 emisă în baza actului de audit post vămuire nr. 09.24/3 din 28 iunie 2024 de verificare a corectitudinii acordării tratamentului tarifar favorabil și respectării destinației finale scutirea 002 și verificarea respectării reglementărilor vamale și fiscale în baza declarațiilor vamale

perfectate în perioada anilor 2021-2023, instanța consideră întemeiat de a admite parțial prezenta cerere de chemare în judecată.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. a), 225, 229, 232 din Codul administrativ, instanţa de judecată

h o t ă r ă ș t e :

Se admite parțial acțiunea depusă de „Ozonteh-Impex” SRL împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal al RM cu privire la anularea deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024, anularea actului de audit post-vămuire nr. 09.24/3 din 28 iunie 2024, constatarea tractoarelor importate ca nefiind mijloace de transport.

Se anulează decizia de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024 și actul de audit post-vămuire nr. 09.24/3 din 28 iunie 2024.

În rest acțiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de atac la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
judecătorul Ina Pruteanu

Copia corespunde originalului.
Judecătorul Ina Pruteanu